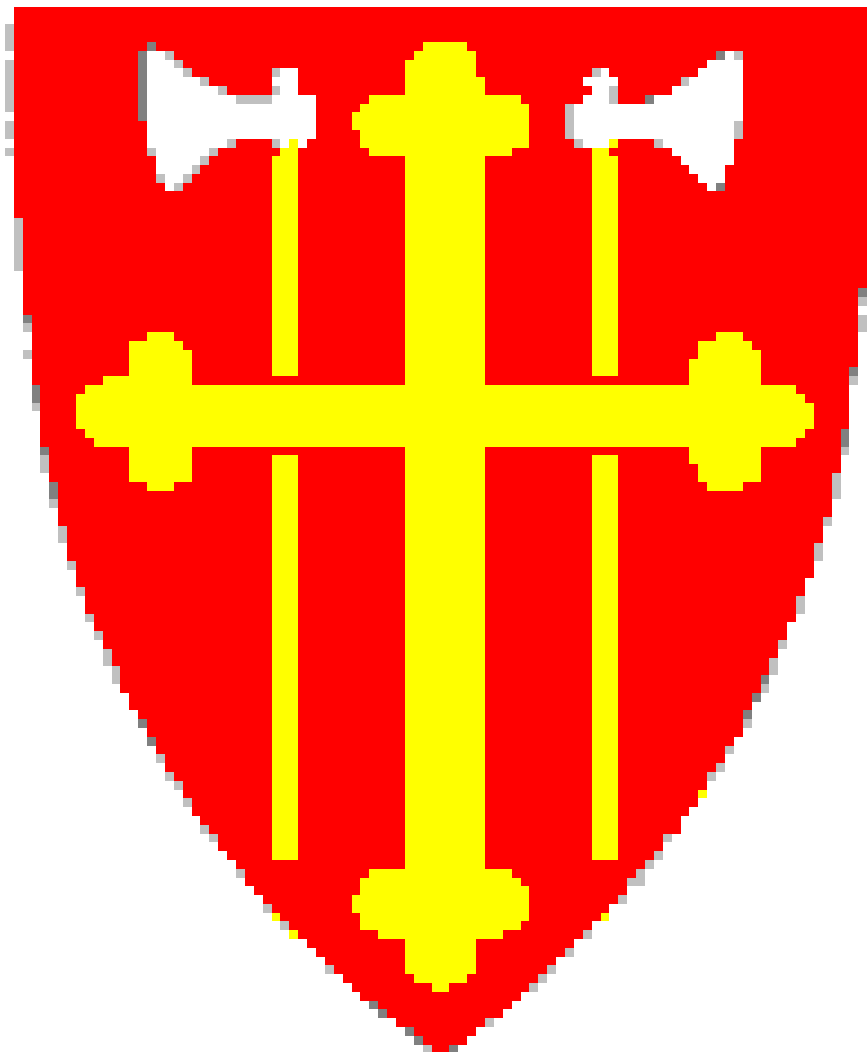

ÅRSMELDING 2008

DØVEKIRKENES FELLESRÅD

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Fellesrådet og administrasjonen	
1.1 Fellestråd	s. 3
1.2 Ansatte	s. 5
1.3 Helse, miljø og sikkerhet	s. 8
1.4 Samlinger	s. 8
1.5 Økonomi	s. 9
2. Menighetsarbeid	
2.1 Menighetsråd og menighetsutvalg	s. 11
2.2 Barn- og unge	s. 11
2.3 Forkynnelse	s. 14
2.4 Diakoni	s. 16
2.5 Misjon	s. 17
2.6 Informasjon	s. 18
3. Kirker	
3.1 Oslo døvekirke	s. 18
3.2 Stavanger døvekirke	s. 18
3.3 Bergen døvekirke	s. 19
3.4 Volsdalen kirke	s. 19
3.5 Trondheim døvekirke	s. 19
3.6 Tromsø døvekirke	s. 19

1. FELLESRÅDET OG ADMINISTRASJONEN

1.1 FELLESRÅDET

Fra 1. januar til 23. mai

✚ Ingrid Bodin, Oslo	- leder
✚ Arvid Støyva, Bergen	- nestleder
✚ Sigvart Overøye, Stavanger	- medlem
✚ Lorents Ness, Møre	- medlem
✚ Johann Fjellestad, Trondheim	- medlem
✚ Berit Ø. Svendsen, menighetsutvalgene	- medlem
✚ Hege R. Lønning, ansattrepresentant	- medlem
✚ Marit Aa Østang, Oslo biskop	- medlem
✚ Roar Bredvei, fung.døveprost	- medlem
✚ Astrid Torunn Bø, Oslo	- vara
✚ Veronica Voldsund Troland, Bergen	- vara
✚ Unni Løken Kvalsund, Stavanger	- vara
✚ Tone Rørvik Elvenes, Møre	- vara
✚ Solfrid Skarsbakk, Trondheim	- vara
✚ Randi Rønning, menighetsutvalgene	- vara
✚ Arnstein Overøye, ansattrepresentant	- vara

Fra 23.mai

✚ Ingrid Bodin, Oslo	- leder
✚ Sigvart Overøye, Stavanger	- nestleder
✚ Tone Rørvik Elvenes, Møre	- medlem
✚ Johann Fjellestad, Trondheim	- medlem
✚ Berit Ø. Støyva, menighetsutvalgene	- medlem
✚ Hege R. Lønning, ansattrepresentant	- medlem
✚ Marit A. Østang, Oslo biskop	- medlem
✚ Roar Bredvei, fung.døveprost	- medlem
✚ Astrid Torunn Bø, Oslo	- vara
✚ Harry Ellingsen, Bergen	- vara
✚ Unni Løken Kvalsund, Stavanger	- vara
✚ Lorents Ness, Møre	- vara
✚ Solfrid Skarsbakk, Trondheim	- vara
✚ Randi Rønning, menighetsutvalgene	- vara
✚ Mikal Urgård, ansattrepresentant	- vara

I tillegg møter døves menigheters representant til Oslo bispedømmeråd som observatør i fellesrådet, kirkeverge for døve som fellesrådets saksbehandler og Guri Kaland Sværen som fellesrådets referent.

Døvekirkenes fellesråd har hatt fem møter og behandlet 59 saker. Det knyttes mye arbeid til fordeling av driftstilskudd til menighetene. I tillegg har fellesrådet arbeidet med forslag til revidering av ”Regler om sammensetning av og valg til de døvekirkelige organer og om formene for deres virksomhet”. Forslaget ble lagt frem for Døvekirkenes fellesmøte og etter vedtak der oversendt Kirkerådet. Videre har fellesrådet arbeidet med å revidere vedtektene for sin misjonskomite. Disse ble også vedtatt på Døvekirkenes fellesmøte. Ved hjelp av midler fra trosopplæringsreformen, arbeides det med å lage en plan for hvordan tros- og dåpsopplæring

kan foregå på en god måte i døves menigheter. Fellesrådets leder er medlem i arbeidsgruppen. Døvekirkenes fellesråd er også høringsinstans i forbindelse med gudstjenestereformen.

1.1.1 FASTE UTVALG UNDER FELLESRÅDET

1.1.1.1 Arbeidsutvalget

Fra 1.januar til 23.mai

- Ingrid Bodin - leder
- Arvid Støyva - nestleder
- Roar Bredvei - medlem

Fra 23. mai

- Ingrid Bodin - leder
- Sigvart Overøyve - nestleder
- Roar Bredvei - medlem

I tillegg møter kirkeverge for døve som arbeidsutvalgets saksbehandler og Guri Kaland Sværen som referent. Arbeidsutvalget forbereder sakene for fellesrådet og fatter vedtak i hastesaker. Utvalget har hatt 3 møter og behandlet 25 saker.

1.1.1.2 Administrasjonsutvalg

Fra 1. januar til 23.mai.

- Ingrid Bodin - leder
- Arvid Støyva - nestleder
- Marit Aa Østang - medlem
- To representanter valgt av de ansatte

Fra 23. mai

- Ingrid Bodin - leder
- Sigvart Overøyve - nestleder
- Marit A Østang - medlem
- To representanter valgt av de ansatte

I tillegg møter kirkeverge for døve som administrasjonsutvalgets saksbehandler og sekretær. Utvalget har ikke hatt møter i 2008.

Organist i Bergen er ansatt etter administrativ behandling. Stillingen er på 15 % og det var en søker. Søkeren var kvalifisert for stillingen.

1.1.1.3 Forhandlingsutvalg

Fra 1. januar til 23. mai

- Ingrid Bodin - leder
- Arvid Støyva - nestleder

Fra 23.mai

- Ingrid Bodin -leder
- Sigvart Overøyve -nestleder
- Roar Bredvei -medlem

I tillegg møter kirkeverge for døve som forhandlingsutvalgets saksbehandler og sekretær. I forbindelse med de sentrale lønnsforhandlingene våren 2008, var det ikke lokale lønnsforhandlinger i kirkeområdet i 2008.

1.2 ANSATTE

Pr 31.12.08 totalt

Kirkeverge	Kirketjener	Organist /danser med mer	Sekretær	Konsulent	Daglig leder	Prosj. Leder	Dia- koni
100 %	127,33 %	80 %	18,7 %	70 %	400 %	100 %	

Pr 31.12.08 fordelt på fellesrådets administrasjon og menigheter

Fellesråd

Kirkeverge	Konsulent
100 %	70 %

Kirkevergens administrasjon benytter dessuten inntil 20 % fra hver av daglige lederstillingene til sin administrasjon.

Oslo

Daglig leder	Kirketjener	Organist/ danser mm
100 %.	50 %	30 %

I tillegg er menighetsrådet arbeidsgiver for 130 %. Dette utgjør 30 % konsulent og 100 % poesiarbeider/barne- og ungdomsarbeider.

Inntil 20 % av stillingen til daglig leder er knyttet til kirkevergens sentrale stab.

Stavanger

Daglig leder	Kirketjener	Organist/ danser mm	Diakoni
100 %.	10 %	25 %	

I tillegg er menighetsrådet arbeidsgiver for 5 %. Stillingen har ansvar for kjøkkentjeneste i forbindelse med Åpen kirke/hyggetreff en gang i uken.

I forbindelse med at stillingen som daglig leder ble utvidet til 100 %, opphørte tjenesten som diakoniarbeider. Denne tjenesten var knyttet til personen som innehadde daglig lederstillingen da daglig lederstillingen var på 50 %.

Inntil 20 % av stillingen som daglig leder er knyttet til kirkevergens sentrale stab.

Bergen

Daglig leder	Kirketjener	Organist/ danser mm
100 %	56,33 %	30 %, 15 % ubesatt

I tillegg var menighetsrådet arbeidsgiver for 167 %. Disse stillingene var knyttet til Døvekirken skolefritidsordning. Den måtte dessverre legges ned pr 31.juli 2008.

Menighetsrådet er dermed ikke lengre arbeidsgiver.

Inntil 20 % av stillingen som daglig leder er knyttet til kirkevergens sentrale stab.

Møre

Sekretær
18,77 %

Daglig leder i Bergen er nærmeste overordnede for sekretæren.

Da Ålesund kirkelige fellesråd stiller Volsdalen kirke med ansatte til disposisjon for Døves menighet, Møre, er det ikke ansatt kirketjener eller organist med Døvekirkenes fellesråd som arbeidsgiver.

Trondheim

Daglig leder	Kirketjener	Organist/ danser mm	Prosjekt leder
100 %	13 % + timebasis i Tromsø	15 %	100 %

Prosjektleder er knyttet til trosopplæringsprosjekt tildelt Døves menighet, Trondheim/Nordenfjelske døvedistrikt.

Inntil 20 % av stillingen som daglig leder er knyttet til kirkevergens sentrale stab.

Døvekirkenes fellesråd har engasjert kirketjener/renholder på timebasis for å ta seg av henvendelser og være behjelpelig for vikarene som har gudstjeneste i Tromsø døvekirke.

1.2.1 ANSATTES ARBEIDSSITUASJON

Kirkeverge:

Kirkevergen har det overordnede ansvar for driften av Døvekirkenes fellesråd.

Konsulent:

Konsulent har hovedansvar knyttet til lønnsinnberetning og regnskapsarbeid.

Rådgiver:

Fra 2007 har to av de daglige lederne vært knyttet direkte til kirkevergens administrasjon som rådgivere med 20 % hver. Disse har hatt sitt arbeid knyttet opp mot økonomi, regnskap og lønn, personal, HMS, arbeid med regelverk og generell saksbehandling.

Fra høsten 2008 er denne ordningen utvidet til å gjelde alle daglige ledere. Kirkevergen har dermed rådgivere også knyttet til ungdomsarbeid, misjon og noe IKT.

Fellesrådets sentrale administrasjon har også i 2008 hatt et stort arbeidspress. Det har vært til noe hjelp at 20 % fra hver av de daglig leder stillingene i Bergen og Trondheim og fra høsten stillingene i Oslo og Stavanger, er knyttet direkte til den sentrale administrasjonen. Men det er en utfordring å få til en god og effektiv administrasjon når personalressursene er spredt rundt i hele Norge.

Daglig ledere:

Daglige ledere har det daglige ansvaret for administrasjon, økonomi og personalarbeid innen hver enkelt menighet. I tillegg er de saksbehandlere og sekretær for menighetsrådene. De har også varierende oppgaver knyttet til det enkelte menighetsråds prioriteringer av det kirkelige arbeidet innen sitt geografiske område.

Sekretær:

Sekretær har ansvar for regnskapsarbeid og postbehandling i tillegg til å være sekretær for menighetsrådet.

Kirketjenere:

Kirketjenernes hovedansvar er det daglige renholdet, vedlikehold og småreparasjoner i tillegg til ytre vedlikehold.

Organist/danser m.m.:

Deres hovedoppgaver er å spille eller delta med andre kunstneriske uttrykk ved andakter, gudstjenester og kirkelige handlinger.

Prosjektleder:

Leder tros- og dåpsopplæringsprosjektet i Det nordenfjelske døvedistrikt.

Ansatte som har sitt arbeid lokalt i menighetene, har en arbeidssituasjon med mange og store utfordringer. Den trange og stramme økonomien og begrensede ressurser i 2008 preger menighetenes og den enkeltes arbeidshverdag. Dette begrenser aktivitetene og setter grenser for hvilke tiltak som er mulig å gjennomføre.

1.2.1 ETTERUTDANNING

Daglig leder, Trondheim er i gang med videreutdanning innen veiledning og *daglig leder, Oslo* tar mastergrad i tegnspråk.

Kirketjener, Bergen er startet på Kirketjenerskolen.

Arbeidsgiver har få ressurser å stille til rådighet til ansattes videreutdanning og egenutvikling. Fellesrådet som arbeidsgiver, ser at på sikt kan dette føre til et kompetansegap sett i forhold til krevende oppgaver og utfordringer. Det skaper også ulikheter innen ansatte, da mulighetene til å skaffe seg etterutdanning er avhengig av den enkeltes private økonomi.

Ansatte deltar på noen kurs og samlinger bl.a. i det "lokale" bispedømme og "lokale" fellesråd. Det arbeides for å etablere gode ordninger med de "lokale" bispedømmer og fellesråd slik at bispedømmenes og fellesrådenes tilbud om opplæring, konferanser og samlinger også skal være for medarbeidere i døves menigheter.

Ansatte opplever dessverre store problem og utfordringer knyttet til den vanskelige **tolkesituasjonen**. Det er for få tolkestillinger, noe som gjør det vanskelig å få tolkehjelp. Dermed begrenses ansattes mulighet til å ta del i arbeidsrelaterte kurs, samlinger, møter og konferanser.

Dette er en uakseptabel situasjon som skaper ulikheter innad i stabene og hemmer mulighetene for noen til å få ta del i kompetanseheving, egenutvikling og til å følge med i det faglige miljø en er end del av.

Døvekirkenes fellesråd ser det som særdeles viktig at ansatte får en bedre og forutsigbar tolkesituasjon.

1.2.3 OPPLÆRINGSPLAN OG TEGNSPRÅKOPPLÆRING

Opplæringsplaner og kompetanseutvikling for den enkelte er fortsatt ikke på plass, men det arbeides med å få dette til.

Høsten 2008 ble det satt i gang arbeid med tanke på felles tegnspråkopplæring for kirkeverge, konsulent og daglig ledere.

Det arbeides kontinuerlig med å tilrettelegge arbeidsplassene slik at det i alle stillinger kan ansettes både døve og hørende.

1.3 HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

1.3.1 ARBEIDSMILJØUTVALG

Det er opprettet felles arbeidsmiljøutvalg for ansatte i Oslo bispedømmeråd med Døveprostiet som arbeidssted og Døvekirkenes fellestråd.

Rådet består av fungerende døveprost og kirkeverge som representanter for arbeidsgiversiden og de henholdsvis verneombudene for de to linjene.

Kirkeverge og verneombudene har deltatt på grunnkurs i HMS-arbeid.

Utvalget har hatt to møter og hovedsakelig arbeidet med å utarbeide HMS-håndbok. Det vises ellers til utvalgets årsmelding.

1.3.2 INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Døvekirkenes fellestråd er inkluderende arbeidslivsbedrift (IA-bedrift). Intensjonen med ordningen fra myndighetenes side, er å redusere sykefraværet, få ansatt flere arbeidstakere med redusert funksjonsevne og øke den reelle pensjonsalderen.

1.4 SAMLINGER

1.4.1 DØVEKIRKENES FELLESMØTE

Døvekirkenes fellestråd ble arrangert på Peder Morset folkehøgskole i Selbu 23.-25. mai. Samlingen er lovpålagt (jf Forskrift om ordning for døvemenigheter og døvepresttjenesten § 7). Døvekirkenes fellestråd består av medlemmene fra de fem menighetsrådene, en representant fra hvert av de aktive menighetsutvalgene, Oslo biskop, en representant oppnevnt av Kirkemøtet, døveprosten, en representant for de bispedømmerådsansatte som ikke er medlem av menighetsråd og en representant valgt av og blant de øvrige ansatte i døves menigheter.

I tillegg til den formelle delen holdt Kirkerådets leder Nils Tore Andersen foredrag over emnet: "Kirken – nær og tilgjengelig for alle". Diakonirådgiver i Sør-Hålogaland bispedømme, Brita Bye, holdt innledningsforedraget med tema: "Diakoni i menighetene". Seksjonen ble ledet av døvediakon Randi Andresen.

1.4.2 STABSMØTE

Kirkeverge og konsulent har daglige møter knyttet til sine arbeidsoppgaver. Kirkeverge og daglig ledere/rådgivere har arbeidet sammen etter avtale.

1.4.3 MEDARBEIDERSAMLING

Medarbeidersamling i 2008, 13. – 15. oktober for fellestrådsansatte, menighetsrådsansatte og bispedømmerådsansatte, totalt ca 30 deltakere, var lagt til Tau ved Stavanger. Dette er en viktig samling for ansatte både faglig og miljømessig.

Følgende tema ble behandlet: "Døvekirken – en del av min identitet – Plan for Tros og dåpsopplæring i Døvekirken" v/prostikateket Gunn Heidi Dybdal, "Språkmeldingen" v/daglig leder i Oslo Hege R. Lønning og "Helse, miljø og sikkerhet – Vernetjenesten i døvekirken" v/verneombud Guri Kaland Sværen. I tillegg var det lagt inn teori og praksis i forhold til brannvern. Deltakerne fikk dessuten en levende innføring i "Skattejakten – et visuelt bibelopplegg for barn i alderen 9 – 12 år" også det v/prostikateket Gunn Heidi Dybdal.

1.4.4 LEDERSAMLINGER

Kirkevergen har gjennomført fire samlinger med daglige ledere. Dette er viktige tiltak for å bygge opp et lederteam og for å drøfte utfordringer og tiltak for menighetene og fellesrådet. Kirkevergene i Oslo bispedømme har faste møter fire ganger i året. Kirkeverge for døve deltar på disse møtene. Det er svært nyttige møter.

Leder av Døvekirkenes fellesråd har vært med på samling for fellesrådsledere innen Oslo bispedømme. Møtet ble avholdt i Oslo døvekirke 22.september. Fellesrådslederne innen Oslo bispedømme har hatt flere møter, men på grunn av vansker med å få tolk, har leder for Døvekirkenes fellesråd ikke hatt mulighet til å delta på andre møter enn det som fant sted i Oslo døvekirke.

1.5 ØKONOMI

Totalt

INNTEKTER	Tilskudd dep.			Tilskudd Kirkerådet
	8.800.000,- Avsatt til balanse vedlikehold 593.892,-			543.575,-
GRUNN KOSTNADER	Lønn, sos. utgifter	Renter avdrag, vedlikehold	Tilskudd til menighetene (menighetene)	Overført tilskudd
	3.873.897,-	1.565.780,-	1.420.000,-	543.575,-

1.5.1 TILSKUDD FRA DEPARTEMENTET – BRUK AV MIDLER

Døvekirkenes fellesråd baserer sin drift på tildeling over Statsbudsjettet kap. 0340 Post 71.12. Driftstilskuddet kr. 8.800.000.- for 2008 minus avsatt til balanse vedlikehold kr. 593.892.- er kr 8.206.108,- anvendt på følgende områder:

- ✚ Renter og avdrag på lån i forbindelse med kjøp og bygging av døvekirke i Bergen og Tromsø. Resultatregnskapet viser at det er overført **kr 959.672,-** for å dekke påløpne renter og avdrag i 2008.
- ✚ Avsatt i budsjettet kr.1.200.000.- til investering, vedlikehold og oppussing av kirkene Brukt **kr. 606.108.-** og avsatt i balanse vedlikehold kr. 593.892.-.
- ✚ Lønns- og personalkostnader for ansatte med fellesrådet som arbeidsgiver, både de som arbeider i den sentrale administrasjonen og lokalt i menighetene. Kostnadene beløper seg til **kr 3.873.897,-**.
- ✚ Tilskudd til menighetene og menighetsutvalgene **kr.1.420.000.-**
- ✚ Kostnader til fellesrådets virksomhet, regnskaps- og lønnskjøringskostnader, fellesrådsmøter, fellesmøte, andre sentrale råd og utvalg, Døves blad og landsomfattende tiltak innen ungdomsarbeid har medført et merforbruk på 428.709.-

Tilskudd til menighetene og menighetsutvalgene kr 1.420.000,- går til menighetenes administrasjon. Dessverre er menighetenes faste utgifter til for eksempel elektrisitet, off. avgifter og forsikringer så store at tilskuddet ikke dekker lovpålagte tiltak eller andre aktiviteter som for eksempel tiltak for barn og unge. Dette til tross for at dep. selv i Statsbudsjettet sier: "Det statlige tilskuddet til døvekirken skal legges til rette for et **aktivt kirkelig arbeid blant døve.**"

Departementet tildelte 18.11.08 ekstraordinært tilskudd til vedlikehold kr. 175.000.-. Midlene er avsatt i balanse vedlikehold til bruk i 2009.

1.5.2 STYRINGSSAMTALE MED DEPARTEMENTET

Døvekirkenes fellesråd ble også dette året invitert til styringssamtale med departementet. Fra Døvekirkenes fellesråd møtte leder Ingrid Bodin, rådgiver Ingrid Karlgård Moxness og kirkeverge for døve. Dessuten møtte døveprost Roar Bredvei og kirkefagsjef Inge Vestly fra Oslo bispedømme. Fra departementet møtte avdelingsdirektør Jørn Hagen og seniorkonsulent Brith-Aina Henriksen. Fra fellesrådets side ble det igjen pekt på at den sentrale administrasjonen må styrkes med en permanent 100 % stillingsressurs. Midler til dette må legges inn i tilskuddet fra departementet. Det er gledelig å se at departementet i tilskuddet for 2008 har tatt hensyn til vedlikeholdsbehovet.

1.5.3 SENTRAL REGNSKAPSFØRING -RESULTATREGNSKAPET

Fra 1. januar 2007 er alle regnskap, både for fellesrådet og for alle menighetene ført av regnskapsfirma KL Regnskap Rosten i Trondheim. Det ser ut til at en er kommet inn i et godt spor selv om innkjøringsproblemer ble større enn ventet. Samarbeidet med KL Regnskap Rosten er godt. Felles standardoppsett på regnskap og rapportering gjør det enklere å sammenligne den enkelte menighet. Ved at en er gått over til KOSTRA kontoplan, vil regnskapene fra døves menigheter kunne sammenlignes med regnskapene fra de øvrige menighetene i Den norske kirke.

Fellesrådets resultatregnskap viser et driftsunderskudd på kr 428.709,-. Døvekirkenes fellesråd hadde en positiv egenkapital på kr 392.156,- ved årets begynnelse. Ved årets slutt er denne redusert til en negativ egenkapital på kr 36.553,-.

Fellesrådet bekrefter at årsregnskapet viser korrekt oversikt over Døvekirkenes fellesråd sin finansielle stilling og resultat.

1.5.4 TILDELING AV DRIFTSTILSKUDD TIL MENIGHETENE

I Statsbudsjettet heter det: "Det statlige tilskuddet til døvekirken skal legges til rette for et aktivt kirkelig arbeid blant døve."

For 2008 fattet fellesrådet vedtak om at tilskuddet til menighetene skal være på kr 1.420.000,-. Fordelingen ble: Oslo, inkl. menighetsutvalget i Vestfold og døveprosten, kr 518.000,-, Stavanger, inkl. menighetsutvalg i Agder, kr 149.000,-, Bergen kr 250.000,-, Møre kr 29.000,- og Trondheim inkl. menighetsutvalget i Tromsø, kr 474.000,-.

1.5.5 LØNSKOSTNADER OG LØNSFORHANDLINGER

Den største kostnaden for Døvekirkenes fellesråd er lønnskostnader. Fellesrådet er arbeidsgiver for 21 personer. Stillingsbrøkene spenner fra 3 % til 100 %, totalt 9,1 årsverk. Lønn og sosiale utgifter beløper seg til ca kr 3.873.897,- i 2008. Dette utgjør nær halvparten av fellesrådets budsjett i 2008.

I 2008 var det sentrale forhandlinger som medførte lønnsjusteringer fra 1.mai 2008. Partene i det sentrale oppgjøret vedtok at det ikke skulle være lokale forhandlinger høsten 2008.

1.5.6 LANDSOMFATTENDE TILTAK

Døvekirkenes fellesråds budsjett er belastet med en rekke utgifter knyttet til prioriterte landsomfattende tiltak. Det gjelder nasjonal konfirmantleir, ungdomsleir, ledertrening for ungdom og landsdekkende ungdomsråd.

Tiltakene er av stor betydning og har høy prioritet og det er nødvendig at tilbudene gis som landsdekkende tiltak. På landsdekkende samlinger er det mulig å samle spisskompetanse og fagpersoner som ikke finnes lokalt.

1.6 REPRESENTASJON

Fra 2006 har døves menigheter hatt fast representant i Oslo bispedømmeråd. Dermed er arbeidet innen døves menigheter nå representert med delegat inn i kirkens styrende organer. Det er etablert et fruktbart samarbeid mellom døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og fellesrådet. Representanten møter som observatør på fellesrådets møter. I tillegg var døves menigheter representert med stand i forbindelse med at Norges Døveforbund arrangerte jubileums-seminar i forbindelse med feiringen av sitt 90-årsjubileum. Menighetene var også representert med stand på Døves kulturdager som ble arrangert i Stavanger i oktober.

2. MENIGHETSARBEID

2.1 MENIGHETSRÅD OG MENIGHETSUTVALG

2.1.1 MENIGHETSRÅD

Det er menighetsråd i Oslo, Stavanger, Bergen, Møre og Trondheim. I Oslo og Bergen er det opprettet økonomiutvalg. Døves menighet, Bergen hadde partssammensatt utvalg frem til 31.juli og har også status som Grønn menighet.

2.1.2 MENIGHETSUTVALG

Det er menighetsutvalg i Østfold som for tiden ikke i funksjon., Vestfold, Agder og Tromsø. Utvalgene i Østfold og Vestfold er underlagt Døves menighetsråd, Oslo, utvalget i Agder er underlagt Døves menighetsråd, Stavanger og utvalget i Tromsø er underlagt Døves menighetsråd, Trondheim.

Det arbeides stadig med at utvalget i Vestfold skal få status som menighetsråd. Dette arbeidet er organisert som eget prosjekt. Prosjektet ble avsluttet i 2008 og en avventer rapport. I prosjektperioden er det kommet i stand fast gudstjenestested i Sandefjord og prestatjeneste i Vestfold.

2.2 BARN OG UNGE

Oslo/Østenfjelske distrikt (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Antall tilbud	Antall tilstede
Konfirmanter	2 (1)	40 (16)
Minilederkurs	2 (1)	12 (15)
Ledere i vekst	2 (1)	4 (5)
Fast aktivitet (for eksempel Bamseklubb, speider)	4 (3)	68 (380)
Julefest og lignende	5 (5)	126 (206)

Det gis tilbud om konfirmantundervisning, minilederkurs og Ledere i vekst både i Oslo døvekirke og i Vestfold. De fire faste aktivitetene gjelder Oslo og Vestfold. Grunnen til at antallet til stede er gått drastisk ned, er at en ikke lenger har nok frivillige til å opprettholde Bamseklubben i Oslo. Det er nå et tilbud om leksehjelp med aktiviteter etterpå. Det har vært avholdt julefest i Sandefjord, Ål og Oslo døvekirke.

Stavanger/Sør-Vestenfjelske distrikt (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Antall tilbud	Antall tilstede
Konfirmanter	1 (1)	2 (3)
Minilederkurs	1 (1)	0 (7)
Ledere i vekst	1 (1)	1 (1)
Fast aktivitet (for eksempel Bamseklubb, speider)	1 (2)	48 (150)
Julefest og lignende	2 (2)	123 (80)

Det var ingen av fjorårskonfirmantene som tok i mot tilbudet om Minilederkurs. I 2008 var det ikke tilbud om Skattejakten i Kristiansand. Det var tilbud bare i Stavanger.

Skattejaktensamlingene ble gjennomført våren 2008.

Det ble arrangert julefest både i regi av menighetsrådet i Stavanger og menighetsutvalget i Agder.

Bergen/Vestenfjelske distrikt (Omfatter Bjørgvin bispedømme) (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Antall tilbud	Antall tilstede
Konfirmanter	1 (1)	3 (6)
Minilederkurs	1 (1)	1 (4)
Ledere i vekst	1 (1)	0 (0)
Fast aktivitet (for eksempel Bamseklubb, speider)	1 (1)	24 (50)
Julefest og lignende	1 (samarb. m/døvesenter) (1)	100 (100)

Våren 2008 var det en konfirmant som gikk til forberedelse i Bergen døvekirke. Hun ble konfirmert i sin hjemmekirke.

Høsten 2008 er det to konfirmanter som går til forberedelse i Bergen døvekirke og fire som går til forberedelse i sine hjemmemenigheter, men med oppfølging fra Døves menighet.

Det var ingen som tok i mot tilbudet om å være med på Ledere i Vekst.

Møre/Vestenfjelske distrikt (Omfatter Møre bispedømme)

Aktivitet	Antall tilbud	Antall tilstede
Konfirmanter	1 (1)	0 (3)
Minilederkurs	0 (0)	0 (0)
Ledere i vekst	0 (0)	0 (0)
Fast aktivitet (for eksempel Bamseklubb, speider)	0 (0)	0 (0)
Julefest og lignende	1 (1)	65 (45)

Det er ikke døveskole eller hørselsklasser i Ålesund. Barn som ønsker opplæring i døveskole går på skole i Trondheim. Det gis tilbud om konfirmasjonsforberedelse til barn som går integrert i hjemmeskolen i området, men ingen tok i mot tilbudet.

Trondheim/Nordenfjelske distrikt

Aktivitet	Antall tilbud	Antall tilstede
Konfirmanter	2 (2)	6 (7)
Minilederkurs	1 (1)	2 (4)
Ledere i vekst	1 (0)	0 (0)
Fast aktivitet (for eksempel Bamseklubb, speider)	1 (2)	45 (145)
Julefest og lignende	0 (1)	0 (45)

Det var konfirmantforberedelse i både Trondheim og Tromsø. Gjennom året var det fire som gikk til konfirmantforberedelse i Trondheim og to i Tromsø. Ingen tok i mot tilbudet om Ledere i vekst. Den faste aktiviteten er knyttet til Trosopplæringsprosjekt.

2.2.1 LANDSDEKKENDE UNGDOMSRÅD FOR DØVE (LUD)

Til 21.mai

- Arnstein Overøye, Stavanger - leder
- Minh Hung Lu, Oslo - nestleder
- Katja Eidesen, Vestfold - sekretær
- Linda Veronica Steinsbø, Bergen - medlem

Fra 22.mai

Døves menighetsråd Oslo:

- Repr. fra Oslo: Minh Hung Lu
- Repr. fra Vestfold: Katja Eidesen

Døves menighet Stavanger

- Repr.: Arnstein Overøye
- Vara: Ole Kristoffer Gunnestad

Døves menighetsråd Bergen

- Repr.: Linda Veronica Steinsbø
- Vara: Ingvild Daae Lahti

Døves menighetsråd Møre

- Har ikke oppnevnt

Døves menighetsråd Trondheim

- Repr.: Thomas Johannessen

”LUD skal være en pådriver i det generelle ungdomsarbeid og misjonsarbeid i Døvekirken og representere ungdommen i konfirmant- og ungdomsleirarbeid og ungdomsprosjekter i Den norske kirke og Døvekirken. LUD skal også være en høringsinstans for saker som gjelder ungdom.”

LUD er representert på ungdomstinget til Oslo bispedømmeråd. Dessuten var LUD representert på Døvekirkenes fellesmøte.

LUD er representert i komité for landsdekkende konfirmantleir, ungdomsleir og prosjektgruppen for trosopplæring for hørselshemmede barn og unge (se 2.2.3).

Det er lokale ungdomsråd i Døves menighet, Oslo og menighetsutvalget i Vestfold.

2.2.2 KONFIRMANTARBEIDET, MILK, LiV OG UNGDOMSLEIR

Døvekirkenes fellesråd er glad for det arbeidet som drives blant barn og unge. Lederkurs og minilederkurs er helt nødvendig for å utruste og rekruttere nye medarbeidere til arbeid i døves menigheter. Konfirmantleir og ungdomsleirarbeid sees som en viktig og nødvendig del av

dåpsopplæringen og arrangementene har høy kvalitet. Døvekirkenes fellestråd yter tilskudd til tiltakene og har i 2008 arbeidet videre med å få en god organisering på forberedelsesarbeidet.

2.2.3 TROS- OG DÅPSOPPLÆRING

Tros- og dåpsopplæringsreformen i Den norske kirke skal gjelde alle døpte barn også alle døve barn. Det er helt nødvendig at det må avsettes og overføres tilstrekkelige ressurser slik at dåps- og trosopplæring kan gjennomføres og tilrettelegges for døve både geografisk, faglig og kommunikativt.

I 2008 er døves menigheter omfattet av tre prosjekt innenfor ”Forsøk – reform av trosopplæring i Den norske kirke”:

Døves menighet, Trondheim: I 2008 var det ingen leirer eller turer og aktivitetsnivået var lavt. 2008 var siste år i prosjektfasen. Menighetsrådet ville at prosjektet skulle drives fram til jul. Styringsgruppen har levert en sluttevaluering av prosjektet som skal legges fram for menighetsrådet. Styringsgruppen avsluttet dermed sitt arbeid ved prosjektperiodens utløp 31.12.08.

Døves menighet, Stavanger: Det sør-vestenfjelske distrikt kom våren 2005 i gang med sitt prosjekt: ”Skattejakten – med tre og stein gjennom bibelhistorien”. Dette er et tilbud til døve og tunghørte barn i alderen 9 – 12 år. Prosjektet er treårig. Samlingens form skal inspirere barna til samtale og undring over Bibelens mangfoldigheter og relevansen til deres eget liv. I forbindelse med prosjektet er det utarbeidet en DVD og et ressurshefte. Dermed vil andre menigheter, både døves og hørendes, få glede av opplegget.

Døveprosten: Våren 2007 ble døveprosten tildelt prosjekt med det formål å kartlegge hvordan tros- og dåpsopplæring best kan gis i døves menigheter. Menighetenes utfordring er at de har ansvar for opplæring både for barn som bor sentralt i menigheten og til de som bor spredt i distriktet rundt. Det er ønskelig å finne ut hvordan foreldre ønsker at opplæring skal gis og få kartlagt hvilken opplæring som gis og på hvilken måte den gis.

2.3 FORKYNNELSE

Oslo/Østenfjelske distrikt (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Antall tilbud	Antall tilstede
Gudstjenester i menighetens kirke	22 (28)	828 (1235)
Gudstjenester i distriktet	18 (19)	551 (634)
Skolegudstjenester	5 (7)	1305 (516)
Barnehagegudstjenester	3 (4)	75 (519)
Andre gudstjenestelignende arrangementer	39 (30)	989 (342)

Gudstjenester i distriktet gjelder særlig gudstjenester i Vestfold. Der er oppmøtet økt betraktelig etter at menighetsutvalget har fått vikarprest og mulighet til å benytte et fast gudstjenestelokale.

Av skolegudstjenestene er fire avholdt i Oslo og en i Vestfold.

En av barnehagegudstjenestene fant sted i Oslo døvekirke og to i Vestfold.

Stavanger/Sør-Vestenfjelske distrikt (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Antall tilbud	Antall tilstede
Gudstjenester i menighetens kirke	23 (18)	1074 (1043)
Gudstjenester i distriktet	6 (6)	358 (32)
Skolegudstjenester	2 (2)	220 (120)
Barnehagegudstjenester	2 (2)	115 (305)
Andre gudstjenestelignende arrangementer	1 (2)	13 (150)

Det har vært arrangert skole- og barnehagegudstjenester både i Stavanger døvekirke og i forbindelse med besøk i menighetsutvalget i Agder.

Bergen/Vestenfjelske distrikt (gjelder Bjørgvin bispedømme) (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Antall tilbud	Antall tilstede
Gudstjenester i menighetens kirke	29 (32)	1013 (1016)
Gudstjenester i distriktet	2 (5)	50 (115)
Skolegudstjenester	1 (1)	35 (38)
Barnehagegudstjenester	2 (1)	52 (3)
Andre gudstjenestelignende arrangementer	16 (15)	170 (132)

Da døvepresten var alene prest i menigheten våren 2008, måtte antallet gudstjenester reduseres noe. Dette vises i forbindelse med gudstjenester i distriktet. Det arbeides med at døve som ikke bor i Bergen får et forutsigbart tilbud.

Møre/Vestenfjelske distrikt (gjelder Møre bispedømme) (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Antall tilbud	Antall tilstede
Gudstjenester i menighetens kirke	18 (22)	235 (359)
Gudstjenester i distriktet	12 (22)	133 (390)
Skolegudstjenester	2 (2)	26 (38)
Barnehagegudstjenester	1 (1)	7 (3)
Andre gudstjenestelignende arrangementer	6 (22)	60 (170)

Trondheim/Nordenfjelske distrikt (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Antall tilbud	Antall tilstede
Gudstjenester i menighetens kirker	35 (40)	680 (1077)
Gudstjenester i distriktet	3 (6)	109 (150)
Skolegudstjenester	1 (2)	40 (93)
Barnehagegudstjenester	0 (0)	0 (0)
Andre gudstjenestelignende arrangementer	1 (2)	21 (60)

Antallet gudstjenester i menighetens kirker avspeiler gudstjenester i både Trondheim og Tromsø døvekirker.

2.3.1 SEMINAR/UTENLANDSTUR

Døvekirkenes fellestråd ser positivt på at menighetene arrangerer turer og utflukter. Sosiale aktiviteter, turer i inn- og utland, besøk i vennskapsmenigheter og pilgrimsvandringer er gode tiltak.

I 2008 var ansatte i Døvekirkenes fellestråd og representanter fra Døves menighet, Oslo og menighetsutvalget i Vestfold deltakere på IEWG sin samling i Tallin. Blant foreleserne på samlingen var Georg Bjerkli fra Trondheim og Gunn Heidi Dybdal fra Stavanger.

2.4 DIAKONI

Oslo/Østenfjelske distrikt (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Tilbud	Antall tilstede
Diakoniutvalg	1 (1)	5 (5)
Besøktjeneste	1 (1)	4 (4)
Åpen kirke / hyggetreff	2 (1)	1093 (1202)
Temasamlinger utenom Åpen kirke / hyggetreff	4 (13)	123 (1048)

I 2008 er tilbyr menigheten lavterskelsamlingen Kirkekafè i tillegg til Åpent hus.

Stavanger/Sør-Vestfjelske distrikt (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Tilbud	Antall tilstede
Diakoniutvalg	0 (0)	0 (0)
Besøktjeneste	0 (1)	0 (15)
Åpen kirke / hyggetreff	1 (1)	630 (224)
Temasamlinger utenom Åpen kirke / hyggetreff	0 (1)	0 (9)

Det arrangeres hyggetreff en gang i uken utenom skolens ferier. Dette skjer i Stavanger døvekirke.

Bergen/Vestfjelske distrikt (gjelder Bjørgvin bispedømme) (Tallene i () gjelder 2007)

Aktivitet	Tilbud	Antall tilstede
Diakoniutvalg	1 (1)	6 (5)
Besøktjeneste	1 (1)	2 (2)
Hyggetreff	0 (0)	0 (0)
Temasamlinger utenom Åpen kirke / hyggetreff	0 (1)	0 (7)

Bergen døvesenter arrangerer seniortreff. Da Bergen døvekirke er umiddelbar nabo til døvesenteret, vil det å arrangere hyggetreff i kirken bli sett på som en konkurrent til døvesenterets tiltak. Det arrangeres derfor kun andakt umiddelbart før seniortreffene i Bergen døvesenter.

Møre/Vestenfjelske distrikt

Aktivitet	Tilbud	Antall tilstede
Diakoniutvalg	0 (0)	0 (0)
Besøktjeneste	0 (0)	0 (0)
Åpen kirke / hyggetreff	1 (1)	291 (150)
Temasamlinger utenom Åpen kirke / hyggetreff	0 (2)	0 (5)

Det arrangeres hyggetreff med andakt en gang i måneden utenom skolens ferier. Dette skjer i menighetens lokaler i Volsdalen menighetssenter. Oppslutningen om arrangementet er økende i forhold til i fjor.

Trondheim

Aktivitet	Tilbud	Antall tilstede
Diakoniutvalg	0 (0)	0 (0)
Besøktjeneste	0 (0)	0 (0)
Åpen kirke / hyggetreff	1 (1)	100 (125)
Temasamlinger utenom Åpen kirke / hyggetreff	1 (1)	90 (90)

2.4.1 DIAKONIUTVALG

Døvekirkenes fellesråd har ikke opprettet noe landsdekkende diakoniutvalg.

Det er lokale diakoniutvalg i Døves menighet, Oslo og Bergen

Døvediakon Randi Andresen representerte Døves menighet, Oslo på Europakonferanse for sjelesorg blant hørselshemmede.

2.5 MISJON

2.5.1 DØVEKIRKENES MISJONSKOMITE

Fra 1.januar til 11.september

- ✚ Terje Johan Johnsen, døveprost - leder
- ✚ Jarl Åge Tjørn, døveprest - valgt av og blant døveprestene
- ✚ Ingebjørg Finstad - oppnevnt på fritt grunnlag (avgikk ved døden i juli)

Fra 11.september

- ✚ Døves menighet, Oslo: arbeider med å finne representant
- ✚ Døves menighet, Stavanger: medlem Jarl Åge Tjørn
- ✚ Døves menighet, Bergen: medlem Astrid Tokle – varamedlem Anlaug Sørhaug
- ✚ Døves menighet, Møre: medlem Tone Rørvik Elvenes
- ✚ Døves menighet, Trondheim: medlem Johann Fjellestad
- ✚ Døveprosten eller den han oppnevner: vikarprest Terje Johan Johnsen

Daglig leder i Stavanger/rådgiver Petter Pettersen bistår komiteen med administrativ hjelp.

Det har i lengre tid vært samarbeidsavtale mellom Døvekirkenes fellestråd og Det Norske Misjonsselskap om misjon og misjonsprosjekter. Døvekirkenes misjonskomiteen bistår Det Norske Misjonsselskap i forbindelse med samarbeidet med Den Lutherske kirke (FLM) på Madagaskar bl.a. i forbindelse med bygging av døveskoler. Det arbeides med å skaffe faddere til døve barn, slik at de får anledning til å gå på døveskole og det arbeides med å skaffe midler til å lønne døveprest.

Det blir tatt opp offer til misjonen ved gudstjenester og samlet inn penger ved boenheter og på aldershjem.

Komiteen har dessuten fortsatt arbeidet med retningslinjer for valg til komiteen og en prosess knyttet til visjonsarbeid, satsningsområder og tiltak for misjon. Dette arbeidet startet i 2006.

De nye retningslinjene ble vedtatt på Døvekirkenes fellesmøte i mai.

Det er lokal misjonsforening i Døves menighet, Bergen.

2.6 INFORMASJON

2.6.1 DØVES BLAD

”Døves Blad” er et viktig informasjonsblad og kontaktpunkt for døve og felles menighetsblad for døves menigheter i Norge. Døves blad informerer om aktivitetene innen døves menigheter og om de møtesteder døve har. Bladet formidler også tanker til tro og liv og setter aktuelle tema i tiden i et kristent perspektiv. Bladet gis ut med fem nummer i året og har ca 2000 abonnenter. Fellestrådet yter et tilskudd på kr 50.000,- til bladet. I tillegg får bladet noen inntekter gjennom frivillig abonnement/gaver og noen få annonser. Det er behov for at flere betaler det frivillige abonnementet og det er behov for langt flere støtteannonser.

2.6.2 WEBB – HJEMMESIDER – LABORA DATAVERKTØY - MEDLEMSREGISTER

I løpet av 2008 har alle menighetene fått utformet sine hjemmesider. Dette er et godt redskap når det gjelder å informere medlemmene og andre. Arbeid med en felles portal startet i 2007 og ble ferdigstilt i 2008.

Flere av menighetene har nå tatt i bruk verktøyet Labora saksbehandler. Ansatte med saksbehandleransvar har vært samlet for å få en felles plattform for bruken av verktøyet. Det arbeides videre kontinuerlig innen hver menighet med å perfektionere medlemsregistrene. Disse må være helt operative i god tid før menighetsrådvalget i 2009.

3 KIRKER

3.1 OSLO DØVEKIRKE

Oslo døvekirke eies av menigheten ved et eget husstyre som er organisert som AS i AS Menighetscenter for døve. Kirken er 35 år og har i følge en tilstandsrapport av bygget (utarbeidet i 2006) et prekært behov for nytt ventilasjonsaggregat samt en omfattende generell oppgradering av gulv, kontorer og toaletter. Det er også behov for oppgradering av belysningen i kirkerommet. I deler av rommet er det behov for solskjerming. I 2008 ble det mulig å starte forarbeidene med nytt ventilasjonsaggregat.

3.2 STAVANGER DØVEKIRKE

Stavanger døvekirke eies sammen med Døves hus i Stavanger av en stiftelse. Stiftelsen har imidlertid ikke økonomisk ansvar for døvekirken. Dette medfører at menighetsrådet selv må stå ansvarlig for de til dels store vedlikeholdsbehovene som finnes. Det er et stort behov for å

sikre steinene på taket slik at de ikke faller av. Det er også viktig å få drenert rundt kirken for å unngå at fukt trenger inn og dermed kan forårsake dannelse av hussopp. Drenering er ferdigstilt i 2008.

3.3 BERGEN DØVEKIRKE

Bergen døvekirke eies av Døves menighetsråd, Bergen. Kirken er 19 år og fungerer godt både som kirke og arbeidsplass.

På grunn av manglende vedlikehold gjennom flere år, syntes alderen svært godt. Heldigvis ble det i 2008 tilført midler slik at det ble mulig å reparere og male ytterveggene. Dessverre ble det ikke mulig å slutføre tilstrekkelig brannsikring mellom kirkerom/menighetssal og kirketorg.

3.4 VOLSDALEN KIRKE, MØRE

Døves menighet, Møre benytter Volsdalen soknekirke som kirkerom. I tillegg låner menigheten lokaler til menighetssamlinger og kontor i Volsdalen menighetssenter.

Men med to ansatte, en prest og en sekretær, er det behov for to separate kontor. Slik det nå er, har ikke presten mulighet for samtaler på kontoret når sekretær er på arbeid.

3.5 TRONDHEIM DØVEKIRKE

Trondheim Døvekirke eies av Døves menighet, Trondheim.

Tidsplan for utvendig vedlikehold av kirken har ikke holdt. Siste post på programmet var å endre hellingen på trappen slik at vann ikke samler seg ved døren, men renner ned mot fortauet. Det ble november før arbeidet var avsluttet. Fortsatt gjenstår noe isolasjon i nytt bjelkelag ved inngangspartiet. Dette har vært en medvirkende årsak til at brannsikringsarbeidet som var planlagt i 2008 ikke er gjennomført ennå.

3.6 TROMSØ DØVEKIRKE

Tromsø døvekirke eies av Døves menighet, Trondheim. Det er inngått sameieavtale med Tromsø kirkelige fellesråd vedrørende Kroken kirke i Tromsø.

Menighetsrådet mottok nattverdutstyret fra det tidligere Klosterbakken. Det ble så gitt videre til kirken i Tromsø. Det ble tatt i bruk i høst etter en runde innom gullsmeden. Prosessen med å skaffe tilveie øvrig utstyr og utsmykking er i full gang. Vi samarbeider med Rigmor Bové i Kirkelig Kulturverksted.

Samarbeidet med Tromsø kirkelige fellesråd om drift av kirken har kommet inn i et bedre spor, men det er fortsatt utfordringer å ta fatt i både når det gjelder praktiske og organisatoriske spørsmål.

Oslo, april 2009

Ingrid Bodin
fellesrådets leder

Tor Einar Lie
kirkeverge